

Αρχείο 9

«ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1981 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

ΜΕΡΟΣ 69ο

Το ξεκίνημα του 1998 δεν ήταν καλό. Και τούτο γιατί κουβαλούσε τα βάρη, τις σπατάλες, τις λαθροχειρίες αλλά και τη λανθασμένη πολιτική της λεγόμενης «σκληρής δραχμής». Έτσι, οι πρώτες δυσχέρειες στην οικονομία εμφανίστηκαν στις πρώτες ημέρες του Ιανουαρίου του 1998, καθώς στις 6 Ιανουαρίου ανακοινώθηκαν τα στοιχεία της πορείας του ελλείμματος του Ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών του... Σεπτεμβρίου του 1997, τα οποία ήταν αποκαρδιωτικά.

Σύμφωνα λοιπόν με τα στοιχεία αυτά, στο εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 1997, το έλλειμμα στο Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών έφθασε στα 4,1 δισ. δολ. έναντι 3,6 δισ. δολ. που ήταν στο αντίστοιχο 9μηνο του 1996, σημειώνοντας δηλαδή μια αύξηση της τάξεως του 15,8%. Η αύξηση αυτή του ελλείμματος, όπως προέκυπτε από τα στοιχεία της Τραπεζής της Ελλάδος, οφειλόταν κατά τα 2/3 στην αύξηση του εμπορικού ελλείμματος και κατά το υπόλοιπο 1/3 στη μείωση των εισροών κοινοτικών πόρων και άλλων κατηγοριών αδήλων πόρων.

Η «σκληρή δραχμή» και μείωση εξαγωγών

Πράγμα που σημαίνει ότι η μείωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων συνεχιζόταν εξαιτίας της ακολουθούμενης πολιτικής της «σκληρής δραχμής» και παράλληλα επιβεβαιωνόταν από τους αριθμούς η αδυναμία της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ να αξιοποιήσει τον πακτωλό των κοινοτικών πόρων που προβλέπονταν από το πακέτο Ντελέρ 2! Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ισοζυγίου του 9μήνου του 1997 προέκυπτε ότι:

- Οι εισαγωγές σε δολλάρια μειώθηκαν κατά 1,2% αλλά η μείωση των εξαγωγών, αποτιμημένων σε δολλάρια, ήταν 14,3%, με συνέπεια να διευρυνθεί το έλλειμμα του εμπορικού Ισοζυγίου!
- Οι άδηλοι πόροι (αποτιμημένοι σε δολλάρια) είχαν μειωθεί κατά 3% και ειδικό-

Ποδαρικό στο 1998 με «σκληρή δραχμή» και επιτόκια στα ύψη

τερα οι μεταβιβάσεις από την Ε.Ε. κατά 12,9%!

• Η καθαρή κίνηση ιδιωτικών κεφαλαίων εμφάνισε εκροή 1,3 δισ. δολ. έναντι εισροής 5,3 δισ. δολ. στην αντίστοιχη περίοδο του 1996! Επρόκειτο για μια εξέλιξη, η οποία οφειλόταν στην εκροή κερδοσκοπικών κεφαλαίων βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα, αλλά και στη σημαντική μείωση της ανακατάθεσης συναλλαγμάτων από τις εμπορικές τράπεζες στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Στο μεταξύ, στις 5 Ιανουαρίου 1998, μια ημέρα πριν από την ανακοίνωση των στοιχείων του Ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, στη διατραπεζική αγορά αυξήθηκαν κατά μισή μονάδα τα επιτόκια και σταμάτησαν στο 15%, μετά την παρέμβαση που υποχρεώθηκε να κάνει η Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία άντλησε ρευστότητα 205 δισ. δρχ. από τις τράπεζες,

ωστόσο, την ίδια ημέρα 5 Ιανουαρίου, σημειώθηκε και εκροή 225 εκατ. δολλαρίων, ενώ παράλληλα, όπως έλεγαν εκείνη την περίοδο στελέχη της Τραπεζής της Ελλάδος, συνεχιζόταν το άνοιγμα θέσεων από ξένους επενδυτές, γεγονός που οδηγούσε στο συμπέρασμα ότι μελλοντικά θα μπορούσαν να ασκηθούν και πάλι πιέσεις σε βάρος της δραχμής και να οδηγήσουν σε ανοδική πορεία τα επιτόκια, εξέλιξη αρνητική για την ελληνική οικονομία, καθώς έτσι ενισχύονταν οι προσδοκίες στο εξωτερικό για υποτίμηση της δραχμής. Πολλιά δε στελέχη των ελληνικών τραπεζών μιλούσαν τότε για «κατάσταση ομηρίας της ελληνικής Οικονομίας». Στην ουσία, δηλαδή, είχαν επιβεβαιωθεί οι φόβοι τους οποίους είχαν εκφράσει λίγους μήνες νωρίτερα ο πρώην υφυπουργός Οικονομικών και πρώην υποδιοικητής της τραπεζής

της Ελλάδος Νίκος Κυριαζίδης με τη συνέντευξή του στην «Καθημερινή» στις 14 Σεπτεμβρίου του 1997 αλλά και οι πρώην διοικητές της Τραπεζής της Ελλάδος Γιάννης Μπούτος και Τίμος Χριστοδούλου για τις συνέπειες της πολιτικής της «σκληρής δραχμής».

Τα επιτόκια δανεισμού στα ύψη

Και για να γίνει περισσότερο αντιληπτό αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι η διαμόρφωση των πραγματικών επιτοκίων σε υψηλά επίπεδα, είχε —και εξακολουθεί να έχει πάντοτε— ως συνέπεια τη στρόφη των αποταμιευτών σε αποδοτικές βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις των κεφαλαίων τους στις τράπεζες, περιορίζοντας έτσι την ελκυστικότητα των επενδύσεων στο Χρηματιστήριο. Μάλιστα, με την κατάσταση που είχε διαμορφωθεί εκείνη την

περίοδο στη χώρα μας, είχε ασχοληθεί στις 6 Ιανουαρίου του 1998 και η βρετανική οικονομική εφημερίδα «Φαϊνάνσιαλ Τάιμς», η οποία έγραφε ότι «ο φόβος για τη σταθερότητα της δραχμής έχει υπονομεύσει το κλίμα εμπιστοσύνης στο Χρηματιστήριο των Αθηνών που είχε προκληθεί από την ταχύτερη οικονομική ανάπτυξη, τη μείωση του πληθωρισμού και τη δέσμευση της κυβέρνησης να επιτύχει την ένταξη της Ελλάδας στην ΟΝΕ έως το 2002». Το ίδιο δημοσίευμα ανέφερε ακόμη ότι σύμφωνα με εκτιμήσεις χρηματιστηριακών παραγόντων στην Αθήνα, υπάρχει αβεβαιότητα για την εξέλιξη των μετοχών το 1998 και ότι θα χρειασθεί χρόνος για να σταθεροποιηθεί η αγορά. Και πρόσθετε μάλιστα ότι η αβεβαιότητα της χρηματιστηριακής αγοράς «αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά και το πρό-

γραμμα μετοχοποιήσεων Δημοσίων Επιχειρήσεων που έχει ανακοινώσει η κυβέρνηση, όπως π.χ. της ΔΕΠ, ενώ παράλληλα επεσήμαινε ότι «μεγάλο βάρος θα κληθεί να φέρει ο κρατικός προϋπολογισμός για την εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους, καθώς το Δημόσιο είναι αναγκασμένο να προσφέρει και αυτό υψηλά επιτόκια για να προσελκύσει αγοραστές για τα έντοκα γραμμάτια και τα ομόλογα που εκδίδει». Μάλιστα, τραπεζικοί κύκλοι έλεγαν ότι τα επιτόκια των εντόκων γραμματίων που θα εξέδιδε το Δημόσιο στο επόμενο διάστημα θα ήταν κατά πολύ υψηλότερα από το επιτόκιο του 8,9% που είχαν οριστεί το αμέσως προηγούμενο διάστημα. Και πράγματι, οι φόβοι τους επιβεβαιώθηκαν κατά τη δημοπρασία της 26ης Ιανουαρίου 1998, όταν το επιτόκιο των εντόκων γραμματίων 26 εβδομάδων διαμορφώθηκε στο 13,8% και των 13 εβδομάδων στο 13,9%! Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι εκείνη ακριβώς την περίοδο, το επιτόκιο στη διατραπεζική αγορά κυμαινόταν από 17% έως και 20%! Μάλιστα, πρέπει να σημειωθεί ότι το ζήτημα αυτό ήταν το κυρίαρχο που απασχολήσε τους πολιτικούς αρχηγούς κατά την καθιερωμένη ετήσια δεξίωση του ΕΒΕΑ, στις 7 Ιανουαρίου του 1998, στην οποία ο κ. Σημίτης περιορίστηκε απλά να επισημάνει την υποχώρηση που είχε σημειώσει ο πληθωρισμός και το έλλειμμα και κάλεσε τους επιχειρηματίες να κάνουν επενδύσεις, ενώ ο τότε πρόεδρος της Ν.Δ. Κ. Καραμανλής επεσήμαινε ότι αν δεν αλληλέσει η οικονομική πολιτική, τότε το 1998 θα είναι έτος δραματικών εξελίξεων στην Οικονομία.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ